

Свијетло у нови инвентар бр. 1791
1 јануара 1942 год.
Београд

ЗАКОН

о

ОРГАНИЗАЦИЈИ И УРЕЂЕЊУ ДРЖАВНОГ ДОБРА „БЕЉЕ“ У БАРАЊИ

Овај Закон обнародован је у 66. броју „Службених Новина“
од 24. марта 1922. год.

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЈЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД — 1922

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Законодавни Одбор Народне Скупштине Краљевине Срба, Хрвата и Словенача, на основу чл. 130. Устава, на својој XVII-тој редовној седници одржаној 29-ог новембра 1921. године у Београду, решио, да се Уредба о Организацији и Уређењу Државног Добра „Беље“ у Барањи бр. 3027, од 3/VI 1921. год., списка Уредаба Министарства Финансија број 74., Службено Новине бр. 195/1921. год., измени и да се прогласи као

ЗАКОН
о ОРГАНИЗАЦИЈИ И УРЕЂЕЊУ ДРЖАВНОГ
ДОБРА „БЕЉЕ“ У БАРАЊИ

Члан 1.

Велико државно добро „Беље“ у Барањи и шећерна фабрика у Бринином врху, као нераздвојни део тога добра, који су према чл. 208. Сен-Жерменског уговора о миру постали државна својина, обрађује и експлоатише држава у својој режији.

Извр. 36262

Члан 2.

Циљ рада је на овом државном добру, да се најрационалнијом обрадом и експлоатацијом постигну приходи што већи за државу.

Члан 3.

Министар Финансија води врховни надзор над радом и администрацијом имања, стара се да се циљ рада предвиђен у чл. 2. овог Закона у потпуности оствари; изриче казне предвиђене у Прагматици за чиновнике имања; доноси одлуке о отуђивању земљишта и давању под закуп; одобрава све продаје и куповине чија вредност прелази 250.000 динара; одобрава расподелу годишње тantiјeme чиновницима по поднетом предлогу Дирекције имања.

Сва решења и одлуке које Управа имања издаје, а прелазе надлежност Дирекције, достављају се Генералној Дирекцији Државних Добра, која их пре гледа и одобрава.

Члан 4.

На челу имања стоји Дирекција, која се састоји из Директора и по једног шефа: централног рачуноводства, административног, пољопривредног, шумарског, индустријског, техничког, грађевинског и трговинског одељења.

Директор управља имањем, он је наредбодавац и одговорни рачунополагач; поставља провизорне чиновнике и радно особље; заступа имање према осталим властима; води надзор над целим радом и управом имања и врши дисциплинску власт у границама Закона над подручним особљем.

Члан 5.

Директор са шефовима одељења, инспекторима пољопривредних реона и управницима индустриских установа образује Дирекционо Веће, које се састаје редовно четири пута годишње или према потреби и чешће. У њему се одлучује већином гласова Ако су гласови подсљени, сматра се да је она страна надгласала на којој је био председник Већа.

Дирекционо Веће прописује опште планове рада, претреса годишњи буџет и билансе, даје мишљење о променама у главном основном привредном плану, новим грађевинама и инвестицијама и о свим значајнијим случајевима за чије се решење Директор и шефови не би могли сложити.

Записници одлука овога Већа достављају се Министру Финансија, који по саслушању Саветодавног Одбора доноси одлуку у року од 15 дана.

Члан 6.

За сваку пословну годину Дирекција израђује буџет прихода и расхода и подноси Министру Финансија на одобрење. Дирекција се сме кретати само у границама буџетом одобрених сума.

Члан 7.

Отуђивање земљишта било путем размене или продаје искључиво је право Министра Финансија у границама законом одобреним. Што се тиче давања земље под закуп Министар Финансија ће о томе доносити одлуке, саслушавши мишљење Дирекције и Саветодавног Одбора.

Члан 8.

Дирекција ће сваке године склапати завршни рачун о целокупном раду и подносити га Министру Финансија а затим објављивати путем јавности.

Члан 9.

Вишак производа (по одбитку потребних количина за сопствену потребу имања) излагаће се продаји.

Дирекција имања овлашћује се да може, изузетно од чл. 89. Закона о Држ. Рачуноводству, без обзира на рокове, вршити продаје ради искоришћавања повољних цена путем лicitације или на начин који буде најповољнији.

Продаје чија вредност не прелази 250.000 динара, одмах су извршene а преко те суме подлежу одобрењу Министра Финансија, које се има издејствовати у року од пет дана по пријему акта о извршеној продаји. Све протоколе продаје подписује Директор, Шеф односног одељења и Шеф Трговинског одељења, а за тим се шаљу на преглед и одобрење Генералној Дирекцији Државних Добра.

Члан 10.

Да би рационална обрада имања била потпуно осигурана, има се образовати фонд обртног капитала у величини у 5,000.000 динара. Новац овога фонда биће плисиран код Управе Фондова док се не уплати означена сума, а за остварење овога фонда има се сваке године уносити половина чистог прихода, док фонд не достигне суму од 5,000.000

динара. Из овога фонда Дирекција имања изузимаће новац према потребама о којима ће претходно извештавати Министра Финансија преко Генералне Дирекције Државних Добра и до суме од 250.000 дин. непосредно а веће са одобрењем Министра Финансија.

Из фонда можиће се изузимати новаца и док није достигао потпуну своту предвиђену овим чланом.

Враћање изузетних сума има се извршити у току пословне године.

Члан 11.

Новац добијен од продаје производа остаје на руковању у току године у благајни Дирекције имања, која је дужна по истеку сваког месеца показати стање своје благајне. Вишкови који се буду констатовали по истеку месеца, у колико не буду потребни дирекцији имања, предаваће се на текући рачун код Генералне Дирекције Државног Рачуно водства. Изузимање новца из овога рачуна може се вршити само по одобрењу Министра Финансија.

Члан 12.

За осигурање противу пожара и елементарних непогода образоваће се у Управи Фондова Фонд Осигурања. Додације овоме Фонду вршиће се из 5% од чистог прихода. Новац ће бити пласиран у државним хартијама од вредности, док се не буде достигла сума од 10,000.000 динара.

Члан 13.

Надзор у погледу извођења привредног плана и експлоатације на овоме добру вршиће Генерална

Дирекција Државних Добра у споразуму са Саветодавним Одбором.

Саветодавни Одбор састављен је из три члана (једног пољопривредника, једног стручног шумара и једног индустријалца) њих поставља на три године Министар Финансија.

Члан 14.

Чиновници имања и остали намештеници су: уговорни дефинитни и провизорни, а сви заједно сачињавају статус чиновника државног добра, са правима и дужностима, које прописују Правилник имања и Прагматика чиновника.

Уговорне и дефинитивне чиновнике поставља Министар Финансија на предлог или по саслушању Директора имања а провизорне поставља сам Директор, ако пак на положаје шефова оделења буду постављани провизорни чиновници онда и њихово постављање подлежи одобрењу Министра Финансија.

Члан 15.

Ради благовременог извршавања рада на имању, управницима окружја даје се право примања сезонских раденика по претходном одобрењу броја од стране Дирекције.

Члан 16.

Избор чиновника вршиће се путем конкурса. Услови под којима се има вршити постављање чиновника биће прописани Правилником, а као база има да послужи ово: директор мора бити човек са потребном стручном спремом и с практичним иску-

ством стеченим на привредним пословима, а то исто важи и за шефове административног, индустриског, трговинског оделења и рачуноводства.

Шефови пак пољопривредног, шумарског, грађевинског и техничког оделења морају имати специјалну школску и практичну спрему. Ови исти услови важе и за управнике пољопривредних и шумарских округа, као и за техничко особље шећерне фабрике.

Члан 17.

Плата, права и дужности чиновника као и административно дисциплински односи биће прописани Правилником и Прагматиком чиновника.

Члан 18.

$2^{0}/_{0}$ од чисте добити поделиће се чиновницима и стручном одговорном особљу у име тантијеме. У ову деобу неће улазити они чиновници, који имају нарочите тантијеме по уговору. Тантијеме ће се поделити по предлогу Дирекције имања према постигнутом резултату у пословној години код поједињих окружја и подuzeћа, с обзиром на способност и вредноћу чиновника и стручног одговорног особља.

Члан 19.

Овај закон важи и за државно добро „Тополовац“ које такође држава у режији обраћује, с тим ограничењем, да чланови 4., 5., 10. и 12. за ово добро не важе, пошто је оно величине свега 13.000 јутара, и са њиме управља Директор са помоћним особљем.

За ово државно добро има се такође образовати фонд за обртни капитал у величини од 500.000

динара, новац ће бити пласиран код Управе Фондова и исти ће се образовати уношењем сваке године половине чистог прихода док не достигне горњу суму.

У погледу примене одредаба чл. 10. директору се даје овлашћење да може изузимати новац из овога фонда до 25.000 динара.

Члан 20.

Досадашњи чиновници на овим државним добрима по ступању овог Закона на снагу, и за које Дирекција налази да могу остати и даље чиновници, дужни су у року од 10 дана писмено изјаснити се хоће ли и даље у служби остати, у том случају положиће одмах заклетву.

Стечена права ових чиновника, који буду задржани у служби регулисаће се сходно чл. 14., 16., 17. и 18. овог Закона.

Члан 21.

Министар Финансија овлашћује се да пропише Правилник са Прагматиком чиновника за извршење овог Закона и дотле важиће наредбе и прописи, којима се сада руководи управљањем овим добрим, уколико исте нису у супротности са овим Законом.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу, даном обнародовања у Службеним Новинама и од тада престају важити статуси прописани за управљање овим добрима, и замењује Уредбу о Организацији и Уређењу Држ. Добра „Беље“ у Барањи Бр. 3027, од 3./VI 1921 год., списка Уредаба Министарства Финансија Бр. 74., Службене Новине Бр. 195/1921. г.

Препоручујемо Нашем Министру Финансија, да овај Закон обнародује и о извршењу се његовом стара, властима, пак, заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да се покоравају.

31. децембра 1921. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Видео и ставио Државни Печат,

Чувар Државног Печата.

Министар Правде.

Д-р Л. Марковић, с. р.

Председник Министарског Савета,
Министар Иностраних Дела,
Ник. П. Пашић, с. р.

Ц.К.Ф. 36262